

ପାସ୍ତୁ
ବନାମ
ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ
ଜୁଲାଇ 11, 2006

[ଅରିଜିଟ ପଶାୟତ ଏବଂ ଏସ.ଏଚ. କାପାଡ଼ିଆ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିବନ୍ଧୁ]

ଦଣ୍ଡ ସଂହିତା, 1860:

ଧାରା 300, ବ୍ୟତିକ୍ରମ 4- ଅଭିଯୋଗକାରୀମାନଙ୍କ ଏବଂ ଅଭିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ହଠାତ୍ ଝଗଡ଼ା- ଅଭିଯୁକ୍ତମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ତାଙ୍କ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱୀଙ୍କ ମୁଣ୍ଡରେ ଗୋଟିଏ ଲାଠି ପ୍ରହାର କରିବା ସହ ଅନ୍ୟ ଜଣେ ତାଙ୍କ ବାମ ହାତରେ ଆଘାତ କରିବା- ଆହତ ବ୍ୟକ୍ତି ପରଦିନ ଡାକ୍ତରଖାନାରେ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିଥିଲେ- ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଧାରା 302/34 ଅଧୀନରେ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ- ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜଣେ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କୁ ଧାରା 302 ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଜଣଙ୍କୁ ଧାରା 323 ଅଧୀନରେ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିବା- ଅବଶିଷ୍ଟ ଅଭିଯୁକ୍ତମାନେ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷରେ ଖଲାସ ହୋଇଥିଲେ- ଆଜୀବନ ଦୋଷୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆବେଦନ- ଧାରା 300 ରେ ବ୍ୟତିକ୍ରମ 4 ପ୍ରୟୋଗ କରିବାକୁ ଯୁକ୍ତି ଉଠାଯାଇଥିଲା- କୁହାଗଲା, ଧାରା 304 (ଦ୍ୱିତୀୟ ଭାଗ) ଅଧୀନରେ ଆବେଦନକାରୀ-ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କୁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିବା ଉପଯୁକ୍ତ ହେବ- ଧାରା 300 ରେ ବ୍ୟତିକ୍ରମ- 4 ର ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଛି ।

ଏକ ଗ୍ରାମରେ ଏକ ବିବାହରେ ଗୋଟିଏ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଅଭିଯୋଗକାରୀ ଏବଂ ତାଙ୍କ ପିତା ଏବଂ ଅନ୍ୟ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଝଗଡ଼ା ଏବଂ ଗରମାଗରମ ବଚସା ହୋଇଥିଲା । ହଠାତ୍ ଅଭିଯୁକ୍ତ 'ପି' ଅଭିଯୋଗକାରୀଙ୍କ ବାପାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡରେ ଲାଠି ମାଡ଼ କରିଥିଲା । ଅନ୍ୟ ଜଣେ ଅଭିଯୁକ୍ତ 'ଏମ' ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ ବାମ ହାତରେ ଆଘାତ କରିଥିବାର କୁହାଯାଇଛି । ଏହି ଘଟଣାର ସାକ୍ଷୀ ଥିଲେ ଅଭିଯୋଗକାରୀ (ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 2), ଆହତ (ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 3) କିମ୍ବା ଏବଂ (ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 5) । ଆହତଙ୍କୁ ପ୍ରାଥମିକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟକେନ୍ଦ୍ରରେ ଭର୍ତ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା । ଡାକ୍ତର (ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 6) ଡାକ୍ତରୀ ବିବରଣୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଆହତ ବ୍ୟକ୍ତି ଜଣକ କୋମାରେ ଥିବାରୁ ତାଙ୍କୁ ଜିଲ୍ଲା ଡାକ୍ତରଖାନାରେ ପଠାଇଥିଲେ ଯେଉଁଠାରେ ଆହତ ବ୍ୟକ୍ତି ଜଣକ ପରଦିନ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିଥିଲେ । ଅଭିଯୁକ୍ତ 'ପି', 'ଏମ' ଏବଂ ଅନ୍ୟ ତିନିଜଣଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଆଇପିସି ଧାରା 302/34, 294/34 ଏବଂ 506(2)/34 ଅଧୀନରେ ଦଣ୍ଡନୀୟ ଅପରାଧ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା । ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସେମାନଙ୍କୁ ଧାରା 302/34 ଆଇପିସି ଅନୁଯାୟୀ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିଥିଲେ । ଅନୁରକ୍ଷଣୀୟ ଉପରେ, ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ ରାୟ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ଅଭିଯୁକ୍ତ 'ଏମ' କିମ୍ବା ଆଇପିସି ର ଧାରା 302/34 ଅଧୀନରେ ଦଣ୍ଡବିଧାନ ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ ଏବଂ ଆଇପିସି ର ଧାରା 323 ଅଧୀନରେ ତାଙ୍କୁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିଥିଲେ । ଅଭିଯୁକ୍ତ 'ପି' କିମ୍ବା ଦଣ୍ଡାଦେଶକୁ ଆଇପିସି ର ଧାରା 302/34 ରୁ ଧାରା 302 କୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଥିଲା । ଅବଶିଷ୍ଟ ଅଭିଯୁକ୍ତମାନଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷରେ ଖଲାସ କରାଯାଇଥିଲା । ବ୍ୟତୀତ ହୋଇ ଆଜୀବନ କାରାଦଣ୍ଡରେ ଦଣ୍ଡିତ ବ୍ୟକ୍ତି ଜଣକ ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଅଭିଯୋଗକାରୀ ପକ୍ଷଙ୍କ ମାମଲା ସୂଚିତ କରେ ଯେ ହଠାତ୍ ଝଗଡ଼ା ସମୟରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କେବଳ ଗୋଟିଏ ଲାଠି ପ୍ରହାର କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଯେହେତୁ କୌଣସି ପ୍ରାକ୍ ଚିନ୍ତନ ନଥିଲା କିମ୍ବା ଅଭିଯୁକ୍ତ କୌଣସି ଅଯଥା ସୁବିଧା ଉଠାଇନଥିଲେ କିମ୍ବା ନିଷ୍ଠୁର ଢଙ୍ଗରେ କାର୍ଯ୍ୟ

କରିନଥିଲେ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଯେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଦାୟୀ କରାଯାଇଥିଲା ତାହା ଆଇପିସି ର ଧାରା 300 ର ବ୍ୟତିକ୍ରମ-4 ଅଧୀନରେ ଆସୁଛି ।

ଆଶଙ୍କିକ ଭାବରେ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଇ ନ୍ୟାୟାଳୟ

କହିଲେ: 1.1. ଆଇପିସି ର ଧାରା 300 ର ବ୍ୟତିକ୍ରମ-4 ର ସହାୟତା ସେତେବେଳେ ନିଆଯାଇପାରେ, ଯେତେବେଳେ ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇଥାଏ (a) ବିନା ପ୍ରାକ୍ ଚିତ୍ତନରେ (b) ହଠାତ୍ ଲଢ଼େଇରେ; (c) ଅପରାଧୀ ଅନୁଚିତ ଫାଇଦା ନ ନେଇ କିମ୍ବା ନିଷ୍ଠୁର କିମ୍ବା ଅସ୍ବାଭାବିକ ଜଙ୍ଗରେ କାର୍ଯ୍ୟ ନ କରିଥିବେ; ଏବଂ (d) ଲଢ଼େଇ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ ନିହତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସହ ହୋଇଥିବ । ଏକ ମାମଲାକୁ ବ୍ୟତିକ୍ରମ-4 ମଧ୍ୟରେ ଆଣିବା ପାଇଁ ସେଥିରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ସମସ୍ତ ଉପାଦାନ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିବା ଦେଖିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏହା ଧ୍ୟାନ ଦେବାକୁ ହେବ ଯେ ଆଇପିସି ର ଧାରା 300 ରେ ବ୍ୟତିକ୍ରମ 4 ଅଧୀନରେ ଘଟୁଥିବା 'ଲଢ଼େଇ'କୁ ଆଇପିସି ରେ ପରିଭାଷିତ କରାଯାଇନାହିଁ । ଲଢ଼େଇ କରିବା ପାଇଁ ଦୁଇ ଜଣ ଦରକାର । ଆବେଗର ଉତ୍ତେଜନା ଆବଶ୍ୟକ କରେ ଯେ ଆବେଗକୁ ପ୍ରଶମିତ କରିବା ପାଇଁ ସମୟ ମିଳେ ନାହିଁ ଏବଂ ଏହି କ୍ଷେତ୍ରରେ, ପ୍ରାରମ୍ଭରେ କଥା କଟାକଟି ହୋଇ ପକ୍ଷମାନେ ସ୍ବତଃ ନିଜ ଭିତରେ ରଗାରଗି ହୋଇଯାଇଛନ୍ତି । ବ୍ୟତିକ୍ରମ 4 ର ପ୍ରୟୋଗ ପାଇଁ, ଏହା ଦର୍ଶାଇବା ଯଥେଷ୍ଟ ନୁହେଁ ଯେ ହଠାତ୍ ଝଗଡ଼ା ହୋଇଥିଲା ଏବଂ କୌଣସି ପ୍ରାକ୍ ଚିତ୍ତନ ନଥିଲା । ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଦର୍ଶାଇବାକୁ ହେବ ଯେ ଅପରାଧୀ ଅଯଥା ସୁଯୋଗ ନେଇ ନାହିଁ କିମ୍ବା ନିଷ୍ଠୁର କିମ୍ବା ଅସ୍ବାଭାବିକ ଜଙ୍ଗରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରି ନାହିଁ । ପ୍ରାବଧାନରେ ବ୍ୟବହୃତ 'ଅନୁଚିତ ସୁବିଧା' ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିର ଅର୍ଥ 'ଅନ୍ୟାୟ ସୁବିଧା' ଅଟେ ।

1.2. ସାର୍ବଜନୀନ ପ୍ରୟୋଗର ଏକ ନିୟମ ହିସାବରେ ଏହା ସ୍ଥିର କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେ ଯେତେବେଳେ ଗୋଟିଏ ଆଘାତ ଦିଆଯାଏ, ଆଇପିସିର ଧାରା 302 କୁ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କରାଯାଏ । ଏହା ବ୍ୟବହୃତ ଅସ୍ତ୍ର, କେତେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହାର ଆକାର, କେତେ ଜୋରରେ ଆଘାତ ଦିଆଯାଇଥିଲା, ଶରୀରର କେଉଁ ଅଂଶରେ ଏହା ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହିପରି ଅନେକ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ କାରକଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିବ ।

1.3. ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାର ବାସ୍ତବ ପୃଷ୍ଠଭୂମିକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଆଇପିସି ର ଧାରା 304 (ଭାଗ II) ଅନୁଯାୟୀ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିବା ଉପଯୁକ୍ତ ହେବ, ଆଇପିସି ର ଧାରା 302 ପରିବର୍ତ୍ତେ, ଯାହା ବିଚାରଣା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ବାରା କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ବାରା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇଛି । ଆଠ ବର୍ଷର ହାଜତ ଦଣ୍ଡାଦେଶ ନ୍ୟାୟର ଲକ୍ଷ୍ୟକୁ ପୂରଣ କରିବ ।

ଫୌଜଦାରୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା: ଫୌଜଦାରୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 751/2006

ଫୌଜଦାରୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 590/2005 ରେ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ (ଇନ୍ଦୋର ଖଣ୍ଡପୀଠ) ର ତା 27.7.2005 ରିଖ ରାୟ ତଥା ଆଦେଶରୁ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ଦୀନେଶ କୁମାର ଗର୍ଗ ।

ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ତରଫରୁ ସିଦ୍ଧାର୍ଥ ଦାଭେ ଏବଂ ବିଭା ଦତ୍ତ ମଞ୍ଜୁଜା ।

ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କଲେ

ଅରିଜିତ ପଣାୟତ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି । ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

ଏହି ଆବେଦନରେ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଏକ ଦୁଇଜଣିଆ ଖଣ୍ଡପୀଠ, ଇନ୍ଦୋର ଖଣ୍ଡପୀଠଙ୍କ ଦ୍ବାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ରାୟର ସଠିକତା ଉପରେ ଆପଣି ଅଣାଯାଇଛି । ଭାରତୀୟ ଦଣ୍ଡ ସଂହିତା, 1860 ର ଧାରା 302 (ସଂକ୍ଷେପରେ

'ଆଇପିସି') ଅନୁଯାୟୀ ଦଣ୍ଡନୀୟ ଅପରାଧ ପାଇଁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ଏବଂ ବିଚାରଣା ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଆଜ୍ଞାବନ ଦଣ୍ଡ ଏବଂ 500 ଟଙ୍କା ଜରିମାନା ଦଣ୍ଡକୁ ବଜାୟ ରଖାଯାଇଥିଲା ।

ସଂକ୍ଷେପରେ ପୃଷ୍ଠଭୂମିର ତଥ୍ୟ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା:

ଚେକି ଗ୍ରାମରେ 26.5.2004 ରେ ଜର୍ନେକ ରାମଙ୍କ ଝିଅର ବିବାହ ସମାରୋହ ଚାଲିଥିଲା । ଉକ୍ତ ବିବାହ ଉତ୍ସବରେ, ଅଭିଯୋଗକାରୀ ମଧୁ ସିଂହ (ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.-2) ଏବଂ ତାଙ୍କ ପରିବାରର ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କୁ ରାମ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରିଥିଲେ । ଅପରାହ୍ନ 3 ରୁ 4 ଟା ମଧ୍ୟରେ ଅଭିଯୋଗକାରୀଙ୍କ ବାପା ଏବଂ ମାଆ ଅର୍ଥାତ୍ ମଲ ସିଂ (ଏହା ପରେ 'ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତି' ଭାବରେ ଜଣାଶୁଣା) ଏବଂ ସାଜନ ବାଇ, ଖାଦ୍ୟ ଖାଇବା ପାଇଁ ରାମଙ୍କ ଘରକୁ ଯାଇଥିଲେ । ସେହି ସମୟରେ ଅଭିଯୋଗକାରୀ ମଧୁ ସିଂହ ବସି ଖାଦ୍ୟ ଖାଉଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ବାପା ଖାଦ୍ୟ ଖାଇବା ପାଇଁ ଅନ୍ୟ ଏକ କୋଠରୀକୁ ଯାଉଥିଲେ । ସେହି ସମୟରେ ଅଭିଯୋଗକାରୀଙ୍କ ବୋଉ, ତାଙ୍କ ପୁଅ ଅଭିଯୋଗକାରୀଙ୍କ ପାଖରେ ଅର୍ଥାତ୍ ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନକାରୀ ଏବଂ ମୁନା ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚି ମଲ ସିଂହଙ୍କୁ ଗାଳିଗୁଳଜ କରିଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କୁ କିଏ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରିଛି ବୋଲି ପଚାରିଥିଲେ । ଗରମାଗରମ କଥା କଟାକଟି ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ପାଟିତୁଣ୍ଡ ହୋଇଥିଲା । ହଠାତ୍, ଆବେଦନକାରୀ ପାଖରେ ମୃତ ମଲ ସିଂହଙ୍କ ମୁଣ୍ଡର ବାମ ପାର୍ଶ୍ଵରେ ଏକ ଲାଠିରେ ପ୍ରହାର କରିଥିଲେ । ଅଭିଯୋଗକାରୀ ମଧୁ ମଲ ସିଂହଙ୍କ ବାମ କାନ୍ଧରେ ଏବଂ ବାମ ହାତରେ ଆଘାତ କରିଥିଲେ । ଲାଠି ମାଡ଼ ଯୋଗୁଁ ମଲ ସିଂହ ତଳେ ପଡ଼ିଯାଇଥିଲେ । ସେହି ସମୟରେ ମଧୁ, ବନ ସିଂ ଏବଂ ସାଜନ ବାଇ ପ୍ରଭୃତି ସାକ୍ଷୀମାନେ ମୃତ ମଲ ସିଂହଙ୍କୁ ବଞ୍ଚାଇବାକୁ ଧାଇଁ ଆସିଥିଲେ । ଆଘାତ କାରଣରୁ ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତି ଜଣକ ଚେତାଶୂନ୍ୟ ହୋଇ ତଳେ ପଡ଼ି ଯାଇଥିଲେ । ଆବେଦନକାରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଅଭିଯୋଗକାରୀମାନେ ଅଭିଯୋଗକାରୀ ଓ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଧମକ ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ଘଟଣା ସ୍ଥଳରୁ ପଳାଇ ଯାଇଥିଲେ । ଏହି ଘଟଣାର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷଦର୍ଶୀ ଥିଲେ ବନ ସିଂ (ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.-5), ସାଜନ ବାଇ (ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.-3), ମଧୁ (ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.-2) ଏବଂ କମଳାବାଇ । ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.-2 ସେହିଦିନ ରାତି ପ୍ରାୟ 8 ବେଳେ ବାଗ ଥାନାରେ ଏତଲା (ପ୍ରଦର୍ଶ ପି-2) ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କ ଏତଲା, (ପ୍ରଦର୍ଶ ପି-2), ଇନ୍ସପେକ୍ଟର କେ. ସି. ଲିପିବଦ୍ଧ କରିଥିଲେ (ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.-7). ଏତଲା ଆଧାରରେ ଆଇପିସି ର ଧାରା 307 ଏବଂ ଧାରା 294/34 ଅଧୀନରେ ଅପରାଧ ସଂଖ୍ୟା 90/04 ପଞ୍ଜୀକୃତ ହୋଇଥିଲା । ଆହତ ମଲ ସିଂହଙ୍କୁ ଡାକ୍ତରୀ ମାଲିନା ପାଇଁ ବାଗ ପ୍ରାଥମିକ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ରକୁ ପଠାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁଠାରେ ତାଙ୍କୁ ଡାକ୍ତର ଏଚ.ଏସ. ମୁଖେଇ (ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.-6) ଦେଖିଥିଲେ । ଡାକ୍ତର ମୁଖେଇ ତାଙ୍କ ଡାକ୍ତରୀ ବିବୃତି (ପ୍ରଦର୍ଶ ପି-12) ରେ ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଶରୀର ଉପରେ କେବଳ ତିନୋଟି ବାହ୍ୟ ଆଘାତ ପାଇଥିଲେ । ଆହତ ମଲ ସିଂହଙ୍କୁ ତୁରନ୍ତ ଚିଠି ଦ୍ଵାରା, ପ୍ରଦର୍ଶ ପି-13, ବର୍ତ୍ତମାନ ଜିଲ୍ଲା ଡାକ୍ତରଖାନାକୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଚିକିତ୍ସା ପାଇଁ ପଠାଯାଇଥିଲା କାରଣ ସେହି ସମୟରେ ସେ କୋମାରେ ଥିଲେ । ଏସ.ପି. ସିଂହ ସିସୋଦିଆ (ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.-10), ଏବଂ ରେଲ ଘର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଆଗକୁ ଆହୁରି ତଦନ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ସେ ସରକମିନ ନକସା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲେ, (ପ୍ରଦର୍ଶ ପି-3) ଏବଂ ମୃତ ମଲ ସିଂହଙ୍କ ଘରୁ ଚେରିକଟ କୁର୍ତ୍ତା, ଧୋତି ଏବଂ ଶଲ୍ ଜବତ କରିଥିଲେ । ଆହତ ବ୍ୟକ୍ତି ଜଣକ ବର୍ତ୍ତମାନ ଜିଲ୍ଲା ଡାକ୍ତରଖାନାରେ 27.5.2004 ରେ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିଥିଲେ । ଏ ନେଇ ପୋଲିସକୁ ଖବର ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଏହାପରେ ପୋଲିସ ତଦନ୍ତ ବିବରଣୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ମୃତଦେହକୁ ଶବ ବ୍ୟବଚ୍ଛେଦ ପାଇଁ ପଠାଇଥିଲେ । ଡାକ୍ତର ଦୀପକ ମାୟେରିଆ

(ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ-୨) କ୍ ଦ୍ଵାରା ଶବ୍ଦ ବ୍ୟବହୃତ କରାଯାଇଥିଲା । ତଦନ୍ତ ଶେଷ ହେବା ଉପରାନ୍ତେ, ଆବେଦନକାରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଅଭିଯୁକ୍ତମାନଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଆଇପିସି ର ଧାରା 302, 294/34 ଏବଂ 506(2)/34 ଅଧୀନରେ ଦଣ୍ଡନୀୟ ଅପରାଧ ଘଟିଥିବାର ଦର୍ଶାଇ ଆରୋପପତ୍ର ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଅଭିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଅଭିଯୋଗକୁ ଅସ୍ଵୀକାର କରିଥିଲେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ନିର୍ଦ୍ଦୋଷତା ଦର୍ଶାଇଥିଲେ । ତେଣୁ ସେମାନଙ୍କୁ ବିଚାରଣ ପାଇଁ ନିଆଯାଇଥିଲା । ସେମାନେ ନିଜ ପ୍ରତିରକ୍ଷାରେ ଲକ୍ଷ୍ମଣ (ଡି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.-1), ରାମ ସିଂହ (ଡି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.-2) କୁ ପରୀକ୍ଷା କରିଥିଲେ । ମାନ୍ୟବର ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆବେଦନକାରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ସହ ଅପରାଧୀମାନଙ୍କୁ ଆଇପିସି ର ଧାରା 34 ସହିତ ପଠିତ ଧାରା 302 ଅଧୀନରେ ଦଣ୍ଡନୀୟ ଅପରାଧ ଘଟାଇଥିବା ପାଇଁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଦଣ୍ଡାଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ।

ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ନିବେଦନ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଏକ ଅତି ତୁଚ୍ଛ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉପରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ, ଅନ୍ୟ ଅଭିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ଏବଂ ଅଭିଯୋଗକାରୀ ମଧୁ ସିଂ ଓ ତାଙ୍କ ପିତା ମଲ୍ଲ ସିଂଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କିଛି ଭୁଲ ବୁଝାମଣାକୁ ନେଇ କୌଣସି ପ୍ରାକ୍ ଚିନ୍ତନ ବିନା ହଠାତ୍ ଏହି ଘଟଣାଟି ଘଟିଯାଇଥିଲା । ମୌଖିକ କଥା କଟାକଟି ସମୟରେ, ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନକାରୀ ଏକ ଲାଠି ଉଠାଇଥିଲେ ଏବଂ ଏକ ପ୍ରହାର କରିଥିଲେ । ଅଭିଯୋଗ ପକ୍ଷର ସାକ୍ଷୀ ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ-2, ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ-5 ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଆକ୍ରମଣ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲେ । ଏହା ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଅଭିଯୁକ୍ତ ନୀଳାବାଇଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅଭିଯୋଗ ପକ୍ଷ ସମୟ ସମୟରେ ନିଜର ଆଭିମୁଖ୍ୟ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରୁଥିଲେ । ମଧୁ (ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ-2) କ୍ ଦ୍ଵାରା ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା ଏତଲାରେ ଅଭିଯୁକ୍ତ ଗୋବିନ୍ଦ ଏବଂ ଲୀଳାବାଇଙ୍କ ନାମ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇନାହିଁ ।

ଯେତେବୃତ୍ତ ଅଭିଯୁକ୍ତ ବୋକ୍ସର ସମ୍ପର୍କିତ, ତାଙ୍କ ବିଷୟରେ ଏହା କୁହାଯାଇଛି ଯେ ସେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷଦର୍ଶୀ ବୋଲି ଦାବି କରୁଥିବା ଅଭିଯୋଗ ସାକ୍ଷୀଙ୍କୁ ଗାଳିଗୁଲାଇ କରିଥିଲେ । ମରଣାନ୍ତକ ଆଘାତ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା କୁହାଯାଉଥିବା ବେଳେ ଡାକ୍ତରଙ୍କ ମତାମତରେ (ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ-୨) ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଉପରେ ମିଳିଥିବା ଅବଶିଷ୍ଟ ଆଘାତଗୁଡ଼ିକ ସାଧାରଣ ପ୍ରକୃତିର ଥିଲା ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକର ମୃତ୍ୟୁର କାରଣରେ କିଛି ଯୋଗଦାନ ନଥିଲା । ତେଣୁ ଆଇପିସି ର ଧାରା 30 ଅଧୀନରେ କୌଣସି ମାମଲା ହେଉନଥିଲା ।

ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ ରାଜ୍ୟର ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଥିଲା ଯେ ଆଘାତଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରକୃତିକୁ ଦେଖି, ଅର୍ଥାତ୍ ମୁଣ୍ଡ ଏବଂ ଶରୀରର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅଂଶରେ, ଦଣ୍ଡବିଧାନ ସଠିକ୍ ଭାବରେ ଲିପିବଦ୍ଧ କରାଯାଇଛି । ଅଭିଯୁକ୍ତମାନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ହେତୁ, ପରଦିନ ଡାକ୍ତରଖାନାରେ ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ଘଟିଥିଲା ।

ପ୍ରମାଣକୁ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିବା ପରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ରାୟ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ଅଭିଯୁକ୍ତ ମୁନ୍ନାଙ୍କୁ ଆଇପିସି ର ଧାରା 34 ସହିତ ପଠିତ ଧାରା 302 ଅଧୀନରେ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ଅନୁରକ୍ଷଣୀୟ ନୁହେଁ ଏବଂ ଏହା ପରିବର୍ତ୍ତେ ତାଙ୍କୁ ଆଇପିସି ର ଧାରା 323 ଅଧୀନରେ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ଆଇପିସି ର ଧାରା 34 ସହିତ ପଠିତ ଧାରା 302 ଅଧୀନରେ ଅଭିଯୁକ୍ତ ବୋକ୍ସର, ଗୋବିନ୍ଦ ଏବଂ ଲୀଳାବାଇଙ୍କ ଦଣ୍ଡାଦେଶ ରଦ୍ଦ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେମାନେ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷରେ ଖଲାସ ହୋଇଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦଣ୍ଡାଦେଶକୁ ଆଇପିସିର ଧାରା 34 ସହିତ ପଠିତ ଧାରା 302 ରୁ ଆଇପିସି ର ଧାରା 302 କୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଆବେଦନକୁ ସମର୍ଥନ କରି ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଶ୍ରୀମାନ ଓକିଲ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ଅଭିଯୋଗକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଉପସ୍ଥାପିତ ପୃଷ୍ଠଭୂମି ତଥ୍ୟ ଶ୍ଵଷ୍ଟ ଭାବରେ ଦର୍ଶାଉଛି ଯେ ହଠାତ୍ ଝଗଡ଼ା ସମୟରେ ଆକ୍ରମଣ କରାଯାଇଥିଲା । କୌଣସି ପ୍ରାକ୍ ଚିନ୍ତନ

ନଥିଲା ଏବଂ ଅଭିଯୁକ୍ତମାନେ ଏହାର ଫାଇଦା ଉଠାଇନଥିଲେ ଏବଂ ନିଷ୍ପର ଢଙ୍ଗରେ କାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟ କରିନଥିଲେ । ଲାଠି ଉଠାଇ କେବଳ ଗୋଟିଏ ପ୍ରହାର ଲାଠି ଦ୍ଵାରା ଦିଆଯାଇଥିବାର ଅଭିଯୋଗ ହୋଇଥିଲା । ଏଥି ପୂର୍ବରୁ ସେ ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ରରେ ସଜ୍ଜିତ ନଥିଲେ । ଯାହା ବି ହେଉ, କେବଳ ଗୋଟିଏ ପ୍ରହାର ଦିଆଯାଇଥିଲା । ସଂକ୍ଷେପରେ ଏହା ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିଲା ଯେ ଆଇପିସି ର ଧାରା 30 ର କୌଣସି ପ୍ରୟୋଗ ନାହିଁ ଏବଂ ସାରତଃ ଆଇପିସି ର ଧାରା 300 ର ଚତୁର୍ଥ ବ୍ୟତିକ୍ରମ ଲାଗୁ ହେଉଛି ।

ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷରେ, ପ୍ରତିବାଦୀ-ରାଜ୍ୟ ପକ୍ଷର ଶ୍ରୀମାନ ଓକିଲ ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟକୁ ସମର୍ଥନ କରିଥିଲେ ।

ଏହି ଗୁରୁତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ ଆବେଦନ ଆଇପିସିର ଧାରା 300 ର ବ୍ୟତିକ୍ରମ 4 ର ପ୍ରୟୋଗ ସହିତ ସମ୍ପୃକ୍ତ ।

ଏହାର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ପାଇଁ ଏହା ସ୍ଥାପିତ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଯେ ପ୍ରାକ୍ ଚିନ୍ତନ ନ କରି, ଅପରାଧୀ ଅଯଥା ଫାଇଦା ନ ନେଇ, ହଠାତ୍ ଝଗଡ଼ା ହେବାରୁ ଆବେଗର ଉତ୍ତେଜନାରେ ହଠାତ୍ ଲଢ଼େଇରେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟଟି କରିଥିଲେ ଏବଂ ନିଷ୍ପର କିମ୍ବା ଅସ୍ଵାଭାବିକ ଢଙ୍ଗରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିନଥିଲେ ।

ଆଇପିସି ର ଧାରା 300 ର ଚତୁର୍ଥ ବ୍ୟତିକ୍ରମ ହଠାତ୍ ଲଢ଼େଇରେ କରାଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରେ । ଉକ୍ତ ବ୍ୟତିକ୍ରମ ପ୍ରଥମ ବ୍ୟତିକ୍ରମ ଦ୍ଵାରା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇନଥିବା ଅଭିଯୋଜନ ମାମଲା ସହିତ ସମ୍ପୃକ୍ତ, ଯାହାପରେ ଏହାର ସ୍ଥାନ ଅଧିକ ଉପଯୁକ୍ତ ହୋଇଥା'ନ୍ତା । ବ୍ୟତିକ୍ରମ ସମାନ ନୀତି ଉପରେ ଆଧାରିତ, କାରଣ ଉଭୟରେ ପ୍ରାକ୍ ଚିନ୍ତନ ଅନୁପସ୍ଥିତ ଅଛି । କିନ୍ତୁ, ବ୍ୟତିକ୍ରମ 1 କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆତ୍ମ-ନିୟନ୍ତ୍ରଣର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଭାବ ରହିଥିବାବେଳେ, ବ୍ୟତିକ୍ରମ 4 କ୍ଷେତ୍ରରେ, କେବଳ ସେହି ଆବେଗ ରହିଛି ଯାହା ପୁରୁଷଙ୍କ ସଂଯତ ବିଚାରକୁ ଢାଳି ଦିଏ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ଏପରି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର କାରଣ ଆଡ଼େ ପ୍ରବର୍ତ୍ତାଇଥାଏ ଯାହା ସେମାନେ ଅନ୍ୟଥା କରିନଥା'ନ୍ତେ । ବ୍ୟତିକ୍ରମ 1 ପରି ବ୍ୟତିକ୍ରମ 4 ରେ ଉତ୍ତେଜନା ଅଛି; କିନ୍ତୁ କରାଯାଇଥିବା ଆଘାତ ସେହି କ୍ରୋଧୋଦ୍ଘୀପନାର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ପରିଣାମ ନୁହେଁ । ବାସ୍ତବରେ, ବ୍ୟତିକ୍ରମ 4 ସେହି ମାମଲାଗୁଡ଼ିକ ସହିତ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଯେଉଁଥିରେ ଏକ ଆଘାତ ଲାଗିଥାଇପାରେ, କିମ୍ବା ବିବାଦର ଉତ୍ପତ୍ତି ହେତୁ କିମ୍ବା କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ବିବାଦ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥାଇପାରେ ବୋଲି କିଛି କ୍ରୋଧୋଦ୍ଘୀପନା ରହିଥାଇପାରେ, ତଥାପି ଉଭୟ ପକ୍ଷର ପରବର୍ତ୍ତୀ ଆଚରଣ ସେମାନଙ୍କୁ ସମାନ ଆଧାରରେ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରେ । ଏକ 'ହଠାତ୍ ଲଢ଼େଇ' ର ଅର୍ଥ ପାରସ୍ପରିକ କ୍ରୋଧୋଦ୍ଘୀପନା ଏବଂ ଉଭୟ ପାର୍ଶ୍ଵକୁ ଆଘାତ କରିବା । ତା'ପରେ ହତ୍ୟାକାଣ୍ଡ ସ୍ଵଳ୍ପ ଭାବରେ ଏକତରଫା କ୍ରୋଧୋଦ୍ଘୀପନା ବୋଲି କୁହା ଯାଇପାରିବନାହିଁ, କିମ୍ବା ଏହିପରି ମାମଲାରେ ସମଗ୍ର ଦୋଷ ଗୋଟିଏ ପାର୍ଶ୍ଵରେ ରଖାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, କାରଣ ଯଦି ଏହା ଏପରି ହୋଇଥା'ନ୍ତା, ତେବେ ଅଧିକ ଉପଯୁକ୍ତ ଭାବେ ପ୍ରଯୋଜ୍ୟ ହେଉଥିବା ବ୍ୟତିକ୍ରମଟି ବ୍ୟତିକ୍ରମ 1 ହୋଇଥା'ନ୍ତା । ଲଢ଼ିବା ପାଇଁ କୌଣସି ପୂର୍ବ ବିଚାରବିମର୍ଷ କିମ୍ବା ସଂକଳ୍ପ ନାହିଁ । ହଠାତ୍ ଏକ ଲଢ଼େଇ ହୋଇଛି, ଯେଉଁଥିପାଇଁ ଉଭୟ ପକ୍ଷ ଅସ୍ତ୍ର ବହୁତ ଦାୟୀ ଅଟନ୍ତି । ଏହା ହୋଇପାରେ ଯେ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ଏହାକୁ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ଅନ୍ୟଜଣକ ଯଦି ନିଜ ଆଚରଣ ଦ୍ଵାରା ଏହାକୁ ତୀବ୍ର କରିନଥା'ନ୍ତେ, ତେବେ ଏହା ଏତେ ସାଂଘାତିକ ମୋଡ଼ ନେଇନଥା'ନ୍ତା । ତା'ହେଲେ ପାରସ୍ପରିକ କ୍ରୋଧୋଦ୍ଘୀପନା ଏବଂ ଉତ୍ତେଜନା ଅଛି, ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲଢ଼ୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସହ ଜଡ଼ିତ ଦୋଷକୁ ବାଣ୍ଟିବା କଷ୍ଟକର ଅଟେ । ବ୍ୟତିକ୍ରମ 4 ର ସାହାଯ୍ୟ ନିଆଯାଇପାରେ ଯଦି (a) ବିନା ପ୍ରାକ୍ ଚିନ୍ତନ (b) ହଠାତ୍ ଲଢ଼େଇରେ; (c) ଅପରାଧୀ ଅନୁଚିତ ଫାଇଦା ନ ନେଇ କିମ୍ବା ନିଷ୍ପର କିମ୍ବା ଅସ୍ଵାଭାବିକ ଢଙ୍ଗରେ କାର୍ଯ୍ୟ ନ କରିଥିବେ; ଏବଂ (d) ଲଢ଼େଇ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ନିହତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସହ ହୋଇ, ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ଘଟିଥାଏ । ବ୍ୟତିକ୍ରମ 4 ମଧ୍ୟରେ ଏକ ମାମଲା ଆଣିବାକୁ ଏଥିରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ସମସ୍ତ ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକୁ ଖୋଜିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏହା ଧ୍ୟାନ ଦେବାକୁ ହେବ ଯେ ଆଇପିସି ର ଧାରା 300 ରେ ବ୍ୟତିକ୍ରମ 4 ରେ ଘରୁଥିବା 'ଲଢ଼େଇ' ଆଇପିସି ରେ ପରିଭାଷିତ ହୋଇନାହିଁ । ଲଢ଼େଇ କରିବା ପାଇଁ ଦୁଇ ଜଣ ଦରକାର । ଆବେଗର

ଉତ୍ତେଜନା ଆବଶ୍ୟକ କରେ ଯେ ଆବେଦନକୁ ପ୍ରଶମିତ କରିବା ପାଇଁ ସମୟ ମିଳେ ନାହିଁ ଏବଂ ଏହି କ୍ଷେତ୍ରରେ, ପ୍ରାରମ୍ଭରେ କଥା କଟାକଟି ହୋଇ ପକ୍ଷମାନେ ସ୍ୱତଃ ନିଜ ଭିତରେ ରଗାରଗି ହୋଇଯାଇଛନ୍ତି । ଦୁଇରୁ ଅଧିକ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଲଢ଼େଇ ହେବା ଲଢ଼େଇ ଅଟେ, ତାହା ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ର ସହିତ କିମ୍ବା ବିନା ହେଉ । ହଠାତ୍ ଝଗଡ଼ା ବୋଲି କାହାକୁ ବିବେଚନା କରାଯିବ ସେ ବିଷୟରେ କୌଣସି ସାଧାରଣ ନିୟମ ଉଦ୍ଧାରଣ କରିବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ଏହା ଏକ ତଥ୍ୟଗତ ପ୍ରଶ୍ନ ଏବଂ ଏକ ଝଗଡ଼ା ହଠାତ୍ ହୋଇଛି କି ନାହିଁ ତାହା ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାମଲାର ପ୍ରମାଣିତ ତଥ୍ୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ବ୍ୟତିକ୍ରମ 4 ର ପ୍ରୟୋଗ ପାଇଁ, ଏହା ଦର୍ଶାଇବା ଯଥେଷ୍ଟ ନୁହେଁ ଯେ ହଠାତ୍ ଝଗଡ଼ା ହୋଇଥିଲା ଏବଂ କୌଣସି ପ୍ରାକ୍ ଚିନ୍ତନ ନଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ ଦର୍ଶାଇବାକୁ ହେବ ଯେ ଅପରାଧୀ ଅଯଥା ସୁଯୋଗ ନେଇ ନାହିଁ କିମ୍ବା ନିଷ୍ଠୁର କିମ୍ବା ଅସ୍ୱାଭାବିକ ଢଙ୍ଗରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରି ନାହିଁ । ପ୍ରାବଧାନରେ ବ୍ୟବହୃତ 'ଅନୁଚିତ ସୁବିଧା' ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିର ଅର୍ଥ 'ଅନ୍ୟାୟ ସୁବିଧା' ଅଟେ ।

ସାର୍ବଜନୀନ ପ୍ରୟୋଗର ଏକ ନିୟମ ହିସାବରେ ଏହା ସ୍ଥିର କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେ ଯେତେବେଳେ ଗୋଟିଏ ଆଘାତ ଦିଆଯାଏ, ଆଇପିସିର ଧାରା 303 କୁ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କରାଯାଏ । ଏହା ବ୍ୟବହୃତ ଅସ୍ତ୍ର, କେତେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହାର ଆକାର, କେତେ ଜୋରରେ ଆଘାତ ଦିଆଯାଇଥିଲା, ଶରୀରର ଅଂଶ ଏବଂ ଏହିପରି ଅନେକ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ କାରକଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିବ ।

ଏହି ମାମଲାର ବାସ୍ତବ ପୃଷ୍ଠଭୂମିକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ, ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦିତ ଆଇପିସି ର ଧାରା 302 ପରିବର୍ତ୍ତେ, ଆଇପିସି ର ଧାରା 304 ଭାଗ II ଅଧୀନରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିବା ଉପଯୁକ୍ତ ହେବ । ଆଠ ବର୍ଷର ହାଜତ ଦଣ୍ଡ ନ୍ୟାୟର ଲକ୍ଷ୍ୟକୁ ପୂରଣ କରିବ । ଉପରୋକ୍ତ ସୀମା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି ।

ଆର. ପି.

ଆଂଶିକ ଭାବେ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି ।

ଅସ୍ତ୍ରୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମୋକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଦ୍ୱାରା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଂଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟାବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାଦ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଅନୁବାଦିକା : ଶ୍ରୀମତୀ ଜୟା ମୁଖାର୍ଜୀ,

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ